

manere og forstandigere, og det bliver den for hver Dag; men jeg vil blot sige, at hvilket af disse Systemer man vælger, ville disse Forbrivelser med alskvad samme Lethed kunne finde Sted. Siger man, at det er den Kommune, hvor den Paagjældende sigt har opholdt sig, der skal være forsørgelsespligtig, naar Opholdet have været 10 Aar, vil den vedkommende Bestyrelse, naar den er lidt omsigtfuld, kunne passe paa, naar han har været der 9½ Aar, at give ham Henge til at reise et andet Sted hen; saa er Opholdet afbrudt. Det er altsaa af de Ting, der vanskeligt kunne forebygges, men vil man forebygge dem grundigt, saa skal man faste alt Ophold bort og gjøre Jødestedet til Forsørgelseskommune; thi saa tror jeg nok, at de ville blive forebyggede. Have vi saaledes med Hensyn til Mødre med uægte Børn 10 Maaneders Dagen, skulle Folk være overordentlig forudseende, naar de skulle beregne, til hvilken Tid de skulle sende Fruentimmeret bort. Det er blevet yttret af en æret Landsthingsmand, at det maaske var allerbedst at lade Forholdet blive staaende, som vi nu have det med 5 Aar. Dertil skal jeg blot bemærke, at denne Sag jo har været Gjenstand for megen Drøftelse, navnlig i Sjælland, i Folket og i Forsamlingen for nogle Aar tilbage, og der vare Alle — kan jeg sige — enstemmig af den Mening, at den eneste egentlige Mangel, man fandt ved den nuværende Fattiglovgivning, eller som man søgte sig trykket af, var, at Fruiten til at erhverve Forsørgelse i en Kommune var for kort, og man mente, at den korte Erhvervestid netop førte til baade at anvende uhøderlige Midler for at skille sig af med de Fattige, og til at gjøre Vanskeligheden ved at oplyse Forsørgelsesstedet større. Jeg tror, at dette er fuldstændig begrundet, hvad man den Gang saaledes var enig om, at man egentlig blot ønskede den Forandring i Fattiglovgivningen, at man forhøiede Tiden til Forsørgelses Erhvervelse til 10 eller 15 Aar. Jeg tror, at det ogsaa er et af de Midler, som vilde være gavnlige for at tilintetgjøre Bestræbelserne for at skille sig af med Fattige, nemlig en lang Forsørgelseserhvervestid; thi det er min Overbevisning, at, selv om man er nok saa økonomisk stemt, vil man meget betænke sig paa at søge at skille sig af med Individet, der i en saa lang Række af Aar have været knyttede til Kommunen; derved ere de mere og mere komne til at høre til Kommunens Ægne, og saasnart det gaar op for Kommunen, at han virkelig hører til disse — det kan kun opnaas ved et Ophold gennem en meget lang Marcke — vil man undse sig dobbelt for at anvende noget uhøderligt Midel for at skille sig af med en saadan Person. Nagtet jeg efter de vægtige Ord, der ere faldne fra saa mange Sider, har den Tro, at det æredeste kongevalgte Medlems Forslag vil faae Flertal for sig, hvad jeg forresten ikke vil græde saa meget over, vilde jeg dog meget ønske, at man vilde

betænke sig to eller ti Gange paa at gaa ind paa den forvildede Bestemmelse om de 4 Maaneders Fraværelse, en Bestemmelse, der vil gjøre det umaadeligt vanskeligt at skaffe Oplysning om Forsørgelsesstedet, og det er da ogsaa mærkeligt, at man nu vil forlade den i Mands Munde gjældende Regel, at, naar man reiser bort fra et Sted, beror det paa Bestaffenheden af denne Reise, hvorvidt den Paagjældende maa siges at have opgivet sit tidligere Hjem eller ikke, men derimod ikke paa Fraværelsens Varighed. Det, der er det Besentligste med Hensyn til disse 4 Maaneder, er virkelig dette, at, hvis man giver en saadan Bestemmelse, vil man i meget høj Grad forøge de Ulemper og de Vanskeligheder, som nu ere tilfiede for at faae Forsørgelsesstedet oplyst. Jeg skal saaledes vedblivende paa det Barmeste anbefale Mindretallets Forslag, idet Mindretallet er enig om ikke at ville vige, men kun at ville falde.

Formanden: Den 1ste Landsthingsmand for 1ste Kreds har Ordet for en personlig Bemærkning.

Madvig: Jeg vilde blot gjøre den personlige Bemærkning, at jeg anser det for aldeles unyttigt nu at fortsætte personlige Debatter, og skal blot tilføie, at den Tanke, at man kunde lade den tilbagegaaende Forsørgelsesret blive begrænset ved en bestemt Termin, udover hvilken man ikke kunde gaa, tilhører mig; den blev udtalt af mig før. Naar det æredeste Medlem i Øvrigt siger, at for nogle Aar siden var man i Sjælland ganske enig om, at man burde blive ved det nu gjældende System blot med Forandring af de 5 Aar til 10 Aar, saa fører det jo til Vedtagelsen af det æredeste kongevalgte Medlems Forslag, der netop gaar ud paa dette.

Strup: Jeg skal ikke indlade mig paa en fornyet Underøjselse af det Spørgsmaal, om Landshyngdommen bliver fordærvet i Byerne, eller Byungdommen paa Landet. Det forekommer mig inidlertid, at naar det æredeste Medlem vil nævne Exempler paa uskylde Byer, skulde han nødig tage dem imellem, hvad vi kalde brotagne Landshyer, hvor Forholdene kun ere lidet forskellige fra Forholdene paa Landet. Det æredeste Medlem fra raadede med stor Stykke et Forslag, som han betegnede som en fortvølet Bestemmelse, nemlig Forslaget om, at 4 Maaneders Fraværelse ikke skulde have nogen Betydning, og han spøiede til, at naar man hidtil kun havde lagt Vægt paa Fraværelsens Bestaffenhed, men aldrig havde lagt Vægt paa Fraværelsens Varighed, vilde det være urimeligt her at etablere noget Andet. Det æredeste Medlem maa der ikke huse ret, han maa formodentlig ikke huse, at i vore Skattelose lægges der betydelig Vægt baade paa Opholdets Længde og paa dets Bestaffenhed. Jeg tror altsaa ikke, at de 4 Maan-